

«КВІТИ - СИМВОЛИ УКРАЇНИ»

МЕТА ВИХОВНОГО ЗАХОДУ:

- ознайомити студентів з рослинами - символами України, розширити уявлення про природу красу і багатство рослинного світу, їх символічне значення та значення в житті людини;
- формувати національну свідомість студентів, любов до рідної землі, її символів;
- виховувати любов та бережливе ставлення до природи рідного краю, його святинь і символів, традицій, спадщини предків розширювати духовний світ студентів;
- зміцнювати і розширювати знання студентів про історію національної державної символіки як вічне джерело добра і надії на краще майбутнє, на справжній розквіт працелюбного українського народу;
- збагатити знання студентів про чудодійні обереги нашого життя — квіти і виховувати глибокі почуття любові до маминої пісні, рідного краю, батьків, свого роду;
- розкрити значення квітів в історії нашого народу;
- виховувати на народних традиціях ціннісне ставлення до природи;
- сприяти розвиткові творчих здібностей, бажання примножувати родинні традиції, берегти свою національну культуру;
- розвивати пізнавальні інтереси до вивчення традицій українського народу;
- формувати інтерес до читання книжок, журналів та вміння користуватися різноманітними джерелами інформації.

ПІДГОТОВЧА РОБОТА: збір куратором групи та студентами матеріалів (легенд, загадок, віршів, обрядів) на тему: «Квіти – символи України»; розробка презентацій; студенти та викладачі відділення вишивають нитками та бісером сорочки, рушники та картини на яких зображують квіти та рослини – символи України; пошиття костюмів – в образі квітів; оформлення зали.

ОБЛАДНАННЯ: (оформлення приміщення): святково прикрашена зала в українському стилі: живими, засушеними або штучними квітами, кетягами червоної калини, вербою та обжинковими снопами увітченими вінками з квітів; вишиваними рушниками; виставка виробів із зображенням квітів; український віночок; українська хата, завітчана мальвами; тин, на якому сушиться глечик, далі – соняшники, під тином живий барвінок, густо покритий синіми квітами.; куточок хатнього інтер'єру - стіл, застелений скатертиною на ньому вази з квітами - символами України; мультимедійний проектор, мультимедійні презентації, мікрофони.

Студенти задіяні у виховному заході в національних костюмах та костюмах квітів.

ДІЙОВІ ОСОБИ: куратор, студенти, ведучі, викладачі, заступник директора з виховної роботи, запрошені та гості.

АКТУАЛЬНІСТЬ ВИХОВНОГО ЗАХОДУ: Відродження національної символіки, звичаїв і традицій українського народу служить засобом збереження та передачі досвіду поколінь, зміцнення зв'язків людей у суспільстві.

ХІД ПРОВЕДЕННЯ:

ВЕДУЧА 1:

Доброго дня, шановні гості нашого заходу. За часів відродження української культури необхідним є знання українських звичаїв, культурних досягнень, що мали місце у минулих століттях.

Ці культурні набуття сприяють існуванню української нації у її важкі історичні часи, підтримують дух народу у моменти суворих випробовувань і є частиною державної незалежності України.

ВЕДУЧА 2:

Сьогодні завдання кожного з нас, громадянина України – знати, та поважати символи своєї Вітчизни і не дати нікому поглумитися над ними. Гордитися, що маємо свою державу, свою землю, свої традиції.

Кожен народ має свої святині, свої символи. Є вони і в українського народу. Калина, верба, тополя, барвінок, мальви, чорнобривці, соняшник...- це, та ще дуже багато – рослин - символів, які віддавна уособлюють красу України, духовну міць її народу, засвідчують любов до рідної землі, є історією нашого народу.

ВЕДУЧА 1:

Що скаже свіжих квітів жмутик?
Про що їх мова непроста?
Верба - одвертість, айстра - смуток,
Лілея біла - чистота.
Конвалія - любов таємна,
Мак - юний цвіт, що не згаса,
Лавр - завжди успіх, слава певна,
А мальва - холодність, краса.
Дзвіночок польовий - то вдячність,
Троянда - то любов свята.
Нарцис - то горда необачність,
Волошка - ніжність, простота.
Ми любимо квіти дарувати,
Й коли настане слухний час,
Все те, що хочемо сказати,
Букетик висловить за нас.

(Дмитро Білоус)

ВЕДУЧА 2:

Палахкотять біля вікон українських осель животрепетним вогнем мальви і жоржини, чорнобривці й маки, бувають різнобарв'ям нагідки, рожі, ромашки, калина, любисток, м'ята - ці незрадливі обереди нашої духовної спадщини. Усім, хто вирушав у далеку дорогу, хто волею долі опинявся далеко від батьківського порогу, вони нагадували: "Там земля мила, де мати народила".

ВЕДУЧА 1:

Наші квіти

Квітами багата Україна - мати:
Маки червоніють -
Вогники ясніють.
А волошки в житі -
Синьоокі квіти.
Світять чорнобривці -
Тільки подивіться!
Степом пахнуть кашки
Й зірочки - ромашки.
Он дзвенять дзвіночки
В літньому садочку.
Мальви біля хати
Будуть вас вітати.
Диво - цвіт - то сонях,
Сонце у долонях.
Бережуть державу
Соняшники й мальви.
Пісня солов'їна
Славить Україну.

ВЕДУЧА 2:

А зараз відгадайте загадку:

У вінку зеленолистім,
У червоному намисті
Видивляється у воду
На свою хорошу вроду. (*Калина*)

Так, рослину цю ви впізнали.
Тож давайте послухаємо про калину.

1 ДІВЧИНА – КАЛИНА

По всій Україні в першій половині літа цвіте одна з найбільш улюблених рослин українського народу – калина. «Без верби й калини нема України», - каже образне народне прислів'я.

Росте калина по тінистих лісах, в гаях і дібровах, на схилах, на узліссях і лісових галявинах. Дуже часто поряд з іншими деревами. По всій Україні.

2 ДІВЧИНА – КАЛИНА

Її й біля хат садять. Калина коло хати - здавна найперша і найзначніша ознака оселі українця. Існує гарний звичай, який, на жаль, подекуди вже починають забувати. Біля щойно зведених осель на примітному місці в першу чергу висаджують калину. І поки посадять інші дерева в саду, кущі калини вже розростаються, милуючи зір білим цвітом навесні й рубіновими кетягами ягід восени. Як символ надійного життєвого опертя, родинного благополуччя і достатку. На зиму ж червоні кетяги калини вставляють поміж віконних рам — їхнє світло і зігріває, і радує.

Калина коло хати — символ щастя і родинного благополуччя.

Посадімо біля своєї оселі кущ калини, на щастя, на добро, на любов і славу нашої України, на наше безсмертя.

1 ДІВЧИНА – КАЛИНА

Говорила мати: "Не забудься, сину,
Як збудуєш хату, посади калину.
Білий цвіт калини — радість України.
А вогняні грона — наша кров червона.
Зоряна калина — і краса, і врода
Нашої країни, нашого народу".
Пам'ятаєш, сину, що сказала мати:
"Посади калину в себе біля хати".

2 ДІВЧИНА – КАЛИНА

Без калини не уявити пісенної творчості народної, а пісень про калину не злічити. Одні назви які барвисті, милозвучні: «Ой у лузі при дорозі зацвіла калина...», «Червоная калинонька, похиле деревце», «А в лузі калина весь луг прикрасила», «Ой зацвіла калинонька, з неї цвіток опав».

А рубінові плоди калини, за народними уявленнями, здавна символізували мужність людей, які проливали кров за Батьківщину в боротьбі з ворогами. До того ж насіння їх схоже на серце. У народі живуть легенди про сміливих дівчат, які заводили у непрохідні хащі загони завойовників Батия, прирікаючи їх на загибель. Саме з крові цих самовідданих патріоток ніби й зросли калинові кущі.

1 ДІВЧИНА – КАЛИНА

Калина — це символ рідної землі, отчого краю, батькової хати. У розлуці з цими неоціненними вартостями ми тужимо, згадуємо калину, і вона співпереживає разом з нами.

Калина — це той символ, що і пам'ять людську береже, нагадуючи про милі краї, символ безсмертя, невіддільний від життя.

2 ДІВЧИНА – КАЛИНА

Зворушливе і врочисте явище природи, коли калина цвіте. В народі кажуть: «Калина погуляти збирається». І прислів'я таке: «Любуйся калиною, коли цвіте, а дитиною, коли росте». І порівняння: «Розцвіла, як калина», «Цвіте, як калина», «Пишна, як калина». Білий цвіт калини й соловейко примовляє — цей маленький незрівнянний співун українських садів та дібров. За красу, напевне, незвичайну, виняткову вподобав він калину.

Соловей і калина одвічні
Обереги моєї землі -
України то символи вічні,
Наче промені сонця ясні.
І допоки на нашій калині
Соловей буде пісню співать -
Будеш жити і ти, Україно,
І нікому тебе не здолать!

1 ДІВЧИНА – КАЛИНА

Цвіте калина в нашому саду,
Її просту одержу вінча вінок, як ніжну молоду.
Віночок із маленьких квіточок -
Непишних, некрасивих, непримітних.
Вона отак, як наша доля, квітне,
Вона Вкраїни рідної вінок!
А восени як ватра спалахне!
Своїм осіннім кетягом сяйне
І звеселить осінні тихі далі.
Червоні кетяги калини
Горять вогнями усіма,
Без калини нема України,
Без народу Вкраїни нема.

2 ДІВЧИНА – КАЛИНА

Вишита колоссям і калиною,
Вигойдала співом солов'я,
Зветься веселково Україною
Неня зачарована моя.
Вишиту колоссям і калиною,
Вироблену кров'ю і мечем,
Називаєм гордо Україною,
І ніхто нам цим не дорікне.

Калина – це наша рідна Україна. Любімо її завжди – і в горі, і в щасті – впиваймося із цілющого джерела її символів.

1 ДІВЧИНА – КАЛИНА

З давніх часів калина була символом дівочої краси, кохання, вірності.
З давніх-давен наш народ опоетизував цей кущ, оспівав у піснях, зробив його символом України. Калинові кущі саджали біля колодязів, щоб вода була

здоровою і смачною, поруч із застільними вікнами після завершення будівництва оселі. Зимом червоні кетяги калини були прикрасою кожного садка, його гордістю, можливо, за це її ще називали в народі "гордовиною".

Після перших морозів калинові ягоди втрачали свій гіркуватий присмак і тоді їх охоче вживали в їжу, готуючи найрізноманітніші страви: начинку для пирогів - "калеників", киселі - "калинники", настойки - "калинівки", приправи до м'ясних страв, як ліки від застуди.

Калину запікали у хліб, що його брали з собою в далеку мандрівку. Калина, її образ постійно зустрічається в піснях, казках, легендах, прислів'ях. "Калинове диво", "калинова сопілка", "калиновий міст", "калинова колиска"...

2 ДІВЧИНА - КАЛИНА

Калину і до столу подавали,
Весільні короваї прикрашали.
Як символ долі, щастя і краси,
І чистої дівчої коси.

Її вплітали у вінок дівчата,
Садили кущ калини коло хати:
Очистить і повітря навесні
І знадобиться у зимові дні.

Бо чай з калини - ліки від застуди.
Шанують цю красуню пишну люди
І лагідно калинонькою звать,
Цілющий чай і сік калини п'ють.

1 ДІВЧИНА – КАЛИНА

Звідки взялася калина? З чим пов'язана така її популярність у народі, така пошана до неї, такі давні образи та символи у народній традиції?

Щодо походження калинового куща є різні легенди. Цікаво, що пов'язані вони з історіями про ворожі напади на Україну, татарський полон. Легенда, записана на Поділлі, розповідає, що вирости калинові кущі на тому місці, де загинули в болоті дівчата, які завели туди напасників, рятуючи рідне село:

"Побачило це сонце і послало на землю своїх синів – ясні промені, що підняли з трясовини дівчат і оживили їх. Із дівочих кіс стали корені, з яких вирости кущі, що потягнулися до сонця. Тоді сонце послало своїх дочок – зірки ясні, а ті принесли красу – розчесали кущики, викроїли листочки і зав'язали у віночки китиці білих квітів. Рідна земля, за яку загинули дівчата, дала силу і ріст кущам. Та високими вони не вирости, а гнучкими, бо, звісно, – це дівчата. Зате коренастими і непохитними у вдачі своїй, по-дівоцьки ніжними. Послало сонце хмаринку, а вона напоїла кущі теплим дощем, вмила їх від бруду. Запросило сонце сюди і вітер, який приніс кущам пісню чарівної дудки... Від болотяного калу назвали ті кущі калиною... Полюбляє вона найкраще болотяні та вологі місця. Цвіте калина, то люди кажуть: "Гарна, як закохана дівчина у вінку".

2 ДІВЧИНА - КАЛИНА

Калина була спогадом про рідну домівку, пам'яттю про рідну матір, її турботу – "у лузі калина з квіточками, наче матуся з діточками". Вважалося, що в родині, де зберігається калинова сопілка, обов'язково має народитися хлопчик.

На початку літа кущі калини вкриваються безліччю білих суцвіть серед зеленого листя й стоять, привертаючи зір кожного, ніби наречена в білосніжній сукні.

Завдяки такому ніжному цвітінню калина стала символом дівочої краси, чистоти й кохання, вірності. Восени, коли дівчата ходили по калину, то біля першого знайденого ними калинового куща вони водили танки, зриваючи ягоди, примовляли: "Поможи, калинонько, бути в парі з миленьким".

Якщо під стріхою селянської оселі висіли грона калини, це означало, що в хаті є дівчина на виданні і можна засилати сватів. До речі, таке ж саме значення мали і розписані калиновим квітом та калиновими гронами стіни хати та піч.

1 ДІВЧИНА – КАЛИНА

Цікаво, що з калиною в народній традиції пов'язані різні повір'я, судячи з усього, вона завжди займала одне з важливих місць у народних віруваннях. Варте уваги бодай те, що постійно з калиною асоціюються одні й ті ж моменти з людського життя: кохання, дівоча краса та честь, жінка взагалі, війна і смерть, а також певний зв'язок з потойбічним світом. Зустрічаються і слова, пов'язані з калиною та радістю, щастям, але не так часто, частіше все ж згадується розлука, сум, жалоба.

Кольором ягоди калини нагадують кров. Червоний колір – колір крові та війни – є символом військових ще з досить віддалених епох, то ж не дивно, що він зберігся і в символіці калини.

2 ДІВЧИНА – КАЛИНА

Саме за подібність калинового соку до кольору крові, швидше за все, калина і стала не лише символом жінки, але й так широко використовувалась у весільній обрядовості, причому, починаючи від приготувань до весілля і закінчуючи шлюбною ніччю.

Напередодні весілля готують "гільце" – свого роду священне дерево, яке може бути різним як за розмірами, так і за оздобленням, але одним з необхідних компонентів "гільця" є калина. Так само калина використовується і при виготовленні короваю – священного весільного хліба, що є обов'язковим атрибутом весілля.

1 ДІВЧИНА - КАЛИНА

Не ламай калину коло хати,
Бо вона заплаче, наче мати,
І впадуть на трави на шовкові
Серця сльози колискові.
Не ламай калину, не ламай калину,
Бо вона в житті єдина.

Не ламай калину, не ламай калину -
Краще їй онуків принеси.

2 ДІВЧИНА – КАЛИНА

Дівчата, а заспіваймо пісню про калину!

Виконання пісні «При долині кущ калини»

При долині кущ калини
Нахилився до води.
Ти скажи, скажи, калино,
Як попала ти сюди.

Він хотів мене калину
Посадить в своїм саду.
Не довів і в полі кинув –
Думав, що я пропаду.

Якось ранньою весною
Козак бравий прискакав.
Милувався довго мною,
А тоді з собою взяв.

Я за землю ухопилась,
Стала на ноги свої.
І навіки поселилась
Де вода і солов'ї.

ВЕРБА

1 ДІВЧИНА – ВЕРБА

Шанують українці і вербу.

Ранньої весни, коли ще лежить у лісі сніг, розпускаються квіти верби. Це одна з перших рослин, що, за біблійними легендами, після всесвітнього потопу виросла на берегах річок та водойм. Українці вірили, що дерево, яке одним із перших викидає бруньки, тобто прокидається до життя, передає людині силу та здоров'я, оберігає її та захищає.

Окрім краси, смутку, що промовляє до людського серця, верба дарує багато корисного. Верба – це позначка води на землі. Тому й криницю копають завжди під вербою. На сухому місці це дерево не росте.

«Де стрибає вербиця – там здорова водиця» - говорить народне прислів'я. Мудрість народна зафіксувала тут ще одну характерну здатність верби бути природним фільтром всіляких домішок, що містяться у водах річок та озер. Ось чому люди брали (і сьогодні беруть) воду для пиття у річці під вербою.

2 ДІВЧИНА - ВЕРБА

Верба – символ і краса України!

Поряд з іншими рослинами верба завжди вважалася рослиною - оберегом. А, надто, вербова гілочка, освячена на Вербну неділю. Нею били кожного зустрічного і примовляли: «Будь великим, як верба, а здоровим, як вода, а багатим, як земля.». Б'ють ними один одного, промовляючи:

Не я б'ю - верба б'є,
Не будь сонливий,

До роботи лінивий,
Будь здоров, як вода,
Рости, як верба!

1 ДІВЧИНА – ВЕРБА

Виганяючи вперше худобу на пасовище, вдаряли її вербовою гілкою, щоб уберегти від хвороби та всякої напасті. Наші предки вірили, що освячені гілочки верби оберігають поля від граду, а житло і людей – від хвороб. Для українців верба – символ краси, неперервності життя.

Верби над ставом – традиційна прикмета українського села. У нас її росте близько 30 видів. Говорять: „Де вода, там і верба”. Вона своїми коренями скріплює береги, очищає воду. Коли копали криницю, то кидали шматок вербової колоди для очищення води. У лісі воду для пиття брали також під вербою.

2 ДІВЧИНА - ВЕРБА

Древні слов'яни вважали вербу священним деревом. У них вона уособлювала бога Сонця – Ярему.

Верба – символ родинного вогнища. Навколо дерева водили молоду пару. Під час буревіїв проти вітру пускали вербову гілку. Так вона, мовляв, зупинить бурю. Ось такі магічні властивості вона має. У відро з водою клали вербову дощечку, а на неї ставили кухлик для пиття води. Це була своєрідна народна гігієна. Під вербами молодь призначала побачення, освідчувалася в коханні.

Верба - дерево цілюще. Настій з кори знижує температуру. Відвар вербової кори вживають при грипі, вірусних інфекціях, ревматизмі.

Отже, верба була священною для наших предків, священною вона повинна залишатися і для нас.

Виконання пісні «Виростеш ти, сину»

Виростеш ти, сину, вирушиш в дорогу,
Виростуть з тобою приспані тривоги.
За тобою завжди будуть мандрувати
Очі материнські і білява хата.

І якщо впадеш ти на чужому полі,
Прийдуть з України верби і тополі.
Стануть над тобою, листям затріпочуть,
Тугою прощання душу залоскочуть.

Можна вибрати друга і по духу брата,
Лиш не можна, сину, матір вибирати.
Можна все на світі вибирати, сину,
Вибрати не можна тільки Батьківщину.

Василь Симоненко

ВЕДУЧА 1:

А зараз увага! Відгадайте наступну квітку - символ.

Зеленшовком і зимою, й літом в'ється,
Про життя та квітка знає і безсмертя.
Синім цвітом оживить сумний затінок,
У віночку бавиться ... *(барвінок)*.

БАРВІНОК

1 ХЛОПЕЦЬ - БАРВІНОК

Україно моя рідна,
Барвінковий краю,
Я без тебе на чужині
Від туги вмираю...

Поширений в нашому краї і оспіваний в народі БАРВІНОК – символ української культури. Стелячись по землі, утворює дуже гарний килим з темно-зеленого листя. А від травня до червня рослина прикрашена чарівними, небесно-голубими квітками, які привабливо розкривають свої п'ятизірчасті блаватні пелюстки.

2 ДІВЧИНА - БАРВІНОК

Це одна із зимовозелених рослин – барвінок малий, провісник весни символ вічності буття і життєвої сили.

Наукова назва роду походить від латинського слова *vincere*, що в перекладі означає «перемогати». Тут барвінок символізує віру в свої сили, всепереможність природи. За іншим тлумаченням означає - «обв'язувати» або «обвивати». Це пов'язано з тим, що з сивої давнини барвінок використовується для в'язання вінків.

Барвінок малий в народі називають по – різному: барвінець, барвен, барвінок хрещатий, барвін-зілля, зеленка, боровинок, могильник, могильниця. Барвінок є однією з улюблених рослин нашого народу. Коріння цієї любові, очевидячки, заховане в різних повір'ях наших предків слов'ян, у яких барвінок був шанованою рослиною, супроводжував наших пращурів від колиски до могили та увійшов у побут, звичаї та обряди нашого народу.

1 ХЛОПЕЦЬ - БАРВІНОК

Барвінок є символом кохання, незайманості, цнотливості, радісної життєвої сили, вічності усталеного буття, провісника весни.

У народі живе чудова легенда про походження рослини. Діялося це тоді, коли турки і татари нападали на українську землю. Увійшли якимось вороги в одне село і винищили там усіх людей. Лише один парубок та дівчина сховалися в лісі. Але й їх знайшли бусурмани. Парубка люті нападники зарізали, а дівчину задушили. Ото з парубочої крові й виріс барвінок у лісі, а губами дівчини полилася чиста вода. З того часу барвінок є символом кохання, вірної і взаємної любові.

Дівчині, яка починала дівувати, мати давала у пазуху крянку барвінку із найдавнішої родової могили – щоб оберігав її долю, дівочу честь, цноту.

2 ДІВЧИНА - БАРВІНОК

Барвінок здавна використовували у весільних обрядах. До весілля наречена брала на свій вінок барвінок із родинних могил – щоб шлюб міцно оберігався. Барвінком прикрашають весільний коровай, щоб людські серця до молодят горнулися, а сплетені весільні вінки та гірлянди символізують вірність, постійність, довготривалість шлюбу, свідчать про вічне кохання живих. Тому то одна з народних назв звучить барвінок весільний.

Барвінок – також і символ краси. Здавна вважалося, що рослина дарує дівчині вроду. Дівчата на Україні колись умивалися напаром із барвінку.

А його форма - хрест або перехрестя — символізує єднання живих людей з їх предками, котрі відійшли з цього життя. Барвінок на могилі — свідчення вічної невмирущої пам'яті про покійних.

Вічнозеленість і стійкість барвінку зробили його символом вічної пам'яті. Утворюючи своїми пелюстками хрест, тягнеться в усі чотири сторони світу, ніби підтверджуючи, що в цьому світі добро і зло, правда і кривда, всі інші протилежності пересікаються. Барвінок висаджували на могилах, з нього плели поховальні вінки.

1 ХЛОПЕЦЬ - БАРВІНОК

Барвінок здавна вважали талісманом, який оберігає від злого чаклування, нечистої сили та відьом. Його ставили в приміщенні, вішали над дверима й вікнами, щоб нечиста сила не проникла в дім. Барвінок ніколи не викидали на смітник, а тільки у воду, щоб він не загинув від спраги.

У народній медицині барвінок застосовують у вигляді відварів для полоскання рота при зубних болях, як кровоспинний та протизапальний засіб. Екстракт з барвінку здатний знижувати кров'яний тиск.

У барвінку купали немовлят, щоб росли здоровими й вродливими. Українські дівчата широко використовували барвінок як своєрідний косметичний засіб, щоб шкіра була оксамитовою, ніжною, з квітів барвінку готували напар і ним умивалися. Так барвінок ніби передає свою небесну красу земній окрасі – жінці.

ВЕДУЧА 1:

А зараз до вашої уваги сценка:

**Елементи весільного обряду «Вплітання барвінку у вінок молодої» і
«Прикрашання короваю барвінком»**

Дівчата: *Доброго Вам вечора, тітко!*

Мати молодої: *Доброго, голубоньки, доброго.*

Дівчата: *Йдемо Вам допомагати вінок вити і коровай вбирати. Взяли з собою трохи квітів. Чи приймете?*

Мати: *Прийму, прийму, проходьте.*

Дівчата: *А де ж наша панна? Хочемо її питати, чи барвінок у вінок вплітати?*

Молода: *Тут я дівчата. Звичайно вплітайте.*

Я барвінку не топтала,

А щоранку підливала,

Доленьку виглядала,

Милого чекала.

Дівчина: *Ну то що ж, дівчата, миймо руки і гайда роботу розпочинати.*

(миють руки)

Благословіть батько і мати

Барвінок у вінок вплітати...

(благословляють)

Дівчата: *Хай твій барвіночок у вінку не блідне,*

Хай життя буде з милим щасливе й не бідне.

(молода одягає вінок і співає пісню):

Ой вінку, вінку

З рожги, барвінку

Наробив мені жалю.

Свою матьонку,

Свою рідную

Навік покидаю.

Свою матьонку, свою рідную,

Я зроду любила,

А я чужеї зроду не знала,

Матьонкою назвала.

(зажурена виходить)

Молодиці: *Вінка сплели, барвінком прикрасили, то чи не пора нам ще й*

убрати коровай. Ходімо виміємо руки та й почнемо.

(миють руки і співають пісню «Короваю - Раю»)

Короваю - Раю,

Я тебе вбираю,

То в шовки, то в барвінок,

То в червонії квіти,

Щоб любилися діти.

- Заквітчаймося і ми барвінком, щоб Бог послав молодим синів і дочок таких гарних, як той барвіночок, щасливу долю і міцне здоров'я.

ВЕДУЧА 2:

А зараз відгадайте наступну квітку - символ.

Запалали в чистім полі,
Наче галстуки червоні.
То палає в полі так
Польовий червоний... (*Мак*)

МАК

1 ДІВЧИНА – МАК

Неповторна краса, рідкісне видовище природи, коли мак цвіте! Як і на городі коло хати, а ще пишніш, ще більш вражаюче, коли на згірках десь, серед зела пшеничного, купочками, що порозбігалися, або в степу... Це мак-самосів, самосійка.

Рослина ця відома з сивої давнини. Макове насіння знаходять археологи при розкопках жител доісторичної доби, в єгипетських пірамідах.

Різні версії існують про походження рослини. То мак виникає із крові убитої людини, то з крові дракона. Вважалося також, що квітка червоного маку повстала як символ поєдинку любові й ненависті. Червоні пелюстки - це любов, чорна серцевина - ненависть. А разом ці елементи і утворюють прекрасну квітку.

У нашому народі колись побутували легенди і перекази про те, як українські дівчата-полонянки обпоювали маковим напоєм ординців, і ті засинали, а полонянки рятувались втечею...

2 ДІВЧИНА – МАК

Що являє собою мак у рослинному царстві? Ботанічне визначення таке. Це рід одно-дво та багаторічних трав'янистих рослин родини макових. Існує понад сто видів, що поширені в різних частинах земної кулі. У багатьох країнах і місцевостях мак вирощують як олійну, лікарську та декоративну рослину. Поширені такі види — мак снотворний, або опійний, мак польовий, самосійка та інші.

Як свідчать етнографи (М. Максимович), мак сіяли в середині посту, у середу. Пору цю називають хрестцями. Подія була значна, і до неї відповідним чином готувалися, Інколи день цей випадав ще досить ранньої весни, коли й сніг лежав, а все одно мак сіяли, тільки б ґрунт скопати можна було. Заведено, що сіяли рослину тільки дівчата і молоді хлопці.

1 ДІВЧИНА - МАК

Мак - символ безконечності й незчисленності зоряного світу, Всесвіту, і, водночас, сну і забуття. Макова голівка - символ заспокоєння. Мак освячують двічі на рік - на Маковея і на Спаса, в серпні. Він настільки значимий, що традиційно входить до складу куті.

Мак має силу і вплив, якщо не розпилюється. Окрема макова квітка не приваблює, а від всіяного маковим цвітом лану не можна відірвати очей. Одна макова зернина нічого не варта, а жменя маку - і куті смаку додає, і пирога з неї можна зробити.

Зерно маку вважалося своєрідним делікатесом в українських селян. Пекли, наприклад, пампушки з маком, на свята здебільшого, медові маківники — коржики із медом і маком.

2 ДІВЧИНА - МАК

Свято Маковія — так називається перший Спас. У церкві мак разом з васильками, гвоздиками, чорнобривцями під хрест кладуть, а дома під образом зберігають, вважаючи, що помічне воно від недуг, особливо коли голова болить.

Має мак і магічну силу, спрямовану проти усякого зла - і проти відьми, і проти наврочення, і на виклик дощу, і на врожай.

Освяченим маком обсипали будинок чи навіть обійстя, коли підозрювали, що покійники ходять. Вважали, що злі духи бояться маку-видюку, маку хруставцю (самосійки). І поки упир чи злий дух не визбирає маку усього до зернини — до хати не підступить. Таке повір'я побутувало в народі.

1 ДІВЧИНА - МАК

Окрім цього, мак символізує красу, молодість та їх скороминущість. Вінок із червоних маків-то вираз дівочої цноти і чистоти, які такі ж легко ранимі та вразливі, як і маків цвіт.

2 ДІВЧИНА - МАК

МАК

Знайди часок, поїдь у поле,
Де мак зацвів, червоний мак.
Поглянь, як радісно довкола,
Цвіте червоно, гарно як!

Як у дитинстві ляж на спину
Поміж червоних маківок.
У небо глянь хоч на хвилину,
Де стільки простору й пташок.

Де стільки радості і співу,
І щастя стільки, і краси.
Запам'ятай цю мить щасливу
І у душі своїй неси.

І на квітки поглянь пильніше,
І напиши про них вірша.
Це ж наше рідне — найрідніше,
І українська в нім душа.

Яка чарівність в дивних квітах,
Тендітність, ніжність пелюсток!
Вогніють рясно поміж жита
Червоні голови квіток.

Виконання пісні - «Червоний мак»

Аж до небокраю степ широкий
Хвилями зеленими шумить,
А моє кохання вільним птахом
Над безкрайнім степом тим летить.
Хто шукає втрачене кохання,
Хто шукає долю знов і знов,
А для мене доля - тільки воля,
Зве в дорогу й каламутить кров!

Приспів:

Червоний мак цвіте,
Дурманить і п'янить,
А серденько моє
Співає і щемить.
Дорога зве мене
У той широкий степ,
Де серед буйних трав
Червоний мак цвіте! (2)
Не тримай мене, моя любове,
Не засмучуй серце молоде,
Дай мені напитися свободи,
Бо неволя з розуму зведе!

Приспів. (2)

Дорога зве мене
У той широкий степ,
Де серед буйних трав
Червоний мак цвіте! (2)

ВЕДУЧА 2:

А наступну квітку - символ нам підкаже така загадка:

У саду ростуть ці квіти,
Мають гарний вигляд,
Квітнуть із весни до літа
Ваблять, милують усіх
Ці дрібненькі квіточки
Звуться просто... (*Чорнобривці*)
Так, звичайно, це – ЧОРНОБРИВЦІ – СИМВОЛ МАТІНКИ – УКРАЇНИ

1 ХЛОПЕЦЬ - ЧОРНОБРИВЕЦЬ

Чорнобривці — один з український народних символів. Немає в Україні обійстя, де б не росли чорнобривці. Згадані в ряді художніх творів, народних і сучасних піснях, казках та бувальщинах.

Українські вишиванки відзначаються своїм глибинним символізмом, що своїм корінням сягає тисячолітньої давнини. Символи-обереги, що повсюдно поширені на вишивках, нерозривно пов'язані з природою, а от найчастіше можна зустріти чорнобривці.

2 ХЛОПЕЦЬ - ЧОРНОБРИВЕЦЬ

Що ж вони значили? Дуже тісно пов'язані поетичні образи народної пісні та вишивки. Бо те, що любе й миле народові, завжди знайде своє втілення в мистецтві. Милують вони наше око, лікують наше тіло, а тому й просяться на біле поле рушника чи сорочки

1 ХЛОПЕЦЬ - ЧОРНОБРИВЕЦЬ

Відомі кожному українцеві й оспівані в народних піснях чорнобривці родом з Америки. При чому на своїй малій батьківщині ці квіти - дикорослі, однак їм знайшлося чимало застосувань.

Букети чорнобривців розвішують у приміщені, щоб відлякувати комах, а сушені пелюстки використовують, як приправу до їжі.

До того ж, відомі й лікувальні властивості цієї рослини, настій з листків деяких сортів чорнобривців застосовують, як засіб від лихоманки.

2 ХЛОПЕЦЬ - ЧОРНОБРИВЕЦЬ

В Україні ці квіти здобули популярність не в останню чергу завдяки своїй невибагливості. Рослина не потребує особливого підходу й росте на різних видах ґрунтів.

Ця рослина не тільки декоративна, а ще й корисна. За допомогою настою з чорнобривців можна вберегти урожай ягід від шкідників, і до речі, такий ефективний засіб є цілком екологічно безпечним.

Одна з великих переваг чорнобривців - їхній цвіт зазвичай тішить око від початку літа і аж до перших заморозків.

1 ХЛОПЕЦЬ - ЧОРНОБРИВЕЦЬ

Чорнобривці

Гарні квіти біля хати
Навесні садила мати.
Чорнобривці чорноброві
Квітнуть в тиші вечоровій.
Чорнобривці чарівні
Так і просяться в пісні.
(Василь Кравчук)

ВЕДУЧА 1: Виконання пісні «Чорнобривці»
Музика Володимира Верменича. Слова Миколи Сингаївського.

Чорнобривців насіяла мати
У моїм світанковім краю.
Та й навчила веснянки співати
Про квітучу надію свою.

Приспів:

Як на ті чорнобривці погляну,
Бачу матір стареньку,
Бачу руки твої, моя мамо,
Твою ласку я чую, рідненька.

Я розлуки і зустрічі знаю –
Бачив я у чужій стороні
Чорнобривці із рідного краю,
Що насіяла ти навесні.

Приспів.

Прилітають до нашого поля
Із далеких країв журавлі,
Розквітають і квіти і доля
На моїй українській землі.

Приспів.

ВЕДУЧА 2:

Синьоока чарівниця
Часто в полі в нас вертиться;
Де вінки вона спліта,
Пшениці рідкі і жита.

Так, звичайно, як ви і здогадалися мова піде про
квіти **ВАСИЛЬКИ** або **ВОЛОШКИ**

1 ДІВЧИНА – ВОЛОШКА

В окремих регіонах України васильки називають волошками, що зовсім не змінює символіки цієї квітки.

У народі кажуть: «Очі сині, як волошки в житі». Ці слова вже стали постійним образним порівнянням.

Синій колір волошки став насамперед своєрідним символом незрівняної краси, чистої радості. Бо з чим як не з волошками порівнюють найчастіше зорі й чисті, блакитні очі коханих.

2 ДІВЧИНА - ВОЛОШКА

Волошка – давня супутниця ланів. Волошки у житі – це ще як клаптики неба блакитного серед хлібів. І хоч вважають її польовим бур'яном, без неї посівам пшениці та жита не солодко. Як показали дослідження, саме блакитна волошка сприяє росту цих культур. Там, де росте волошка – бути гарному врожаю.

У слов'ян волошки служили прикрасою іменних снопів, які з піснями приносили додому. Українці опоясували волошками дожиночний, останній сніп. Перевитий волошками, такий сніп довго красувався у передньому кутку. А ще волошка – чудовий медонос, який не обминають ні бджоли, ні джмелі.

1 ДІВЧИНА - ВОЛОШКА

Волошки – запашна лікувальна трава із синіми квітами, сильним стійким запахом. Цілющі властивості рослини, які містяться у її ніжних квітках, були відомі ще в сиву давнину. У народній медицині з напару пелюсток роблять примочки при хворобах очей, шкіри, п'ють його у разі захворювання печінки. Вірять, що свіжа трава, прикладена до ніг, знімає ломоту; що волошкові вінки, розвішені у хаті, відлякують цвіркунів, а розтерті на порошок сушені квіти додають аромату тютюну.

Використовується волошка і як барвник. Відваром з неї, фарбують вовну і вовняні вироби. Це надає їм ніжної барви.

2 ДІВЧИНА – ВОЛОШКА

Назва квітки, каже легенда, походить від імені хлопчика Василька. Якось у полі сільський хлопець красень Василько косив жито. Саме тоді там бавилися русалки. Одній з них дуже припав до вподоби Васильок. Зачарувала вона сільського красеня. Не втримався хлопець, забув про все на світі й пішов за русалкою. А вона заманювала юнака усе далі й далі. Відтак і сама в нього закохалася, не захотіла уже назад красеня відпускати, з ним розлучатися. От і надумала русалка обернути Василька на гарну польову квітку, що синім кольором нагадувала синь води. Ось чому відтоді, як розповідають легенди, щороку літньої пори, коли зацвітають сині волошки, в житах бавляться русалки, плетуть з цих гарних квіток віночки і прикрашають ними свої голівки.

1 ДІВЧИНА - ВОЛОШКА

Волошки - здавна ніжна улюблениця українських дівчат. Синя квітка - це символ ніжної і тонкої душевної краси, і вроди, мрії про щастя, про вірну і взаємну любов.

Волошки - символ праведності і святості, душевної чистоти, скромності, привітності та чемності, хлоп'ячої краси й добра.

2 ДІВЧИНА - ВОЛОШКА

Вважається, що васильки мають значну магічну силу як оберіг від злих духів, лихої долі та всіляких напастей - витівок лукавого. Тому їх навіть вирощують при садибах, освячують на Маковея та Великого Спаса. Вінки з васильків, сплетені на Зелені свята, протягом року зберігають в домівці, їх клали за ікони, прикрашали хрести в церквах, святили на Маковія (14 серпня), на Спаса (19 серпня). На Трійцю із волошок плели обрядові вінки.

1 ДІВЧИНА - ВОЛОШКА

Особливу силу мають васильки для молодих: пучком васильків кроплять наречених на весіллі; настоєм з васильків окроплюють галявини, де гуляють хлопці та дівчата Купальської ночі; таким же настоєм дівчата вмиваються - і їх краса стає недоступною злим чарам.

Вінки з освячених волошок одягали на голову померлим дівчатам, також ці квіти клали в труну. Волошки інколи були атрибутом весільної обрядовості, ними кропили молодих, із них робили купіль для дітей при хворобах. Також вони символізують святість, чистоту, красу коханої.

2 ДІВЧИНА – ВОЛОШКА

Волошки

Цвінуть волошки в полі синім
цвітом,
Торкає ніжно вітер пелюстки,
Небесні плями, як хмаринок діти,
Що на землі блакиттю проросли.

Символ України – чарівна волошка.
Лагідна, пригожа, і мрійлива
трошки.
Гляне синім цвітом у блакить
високу,
Прикраша країну. Нашу, синьооку.

Вітають чарівниці синьоокі
Яскраве літо і рідкі жита,
І те дівча мале, рожевошоке,
Що у вінок їх вправно запліта.

Багато трав і квітів в Україні,
Високих, різнобарвних, запашних.
Глянь на волошки раз. Один - єдиний,
І будеш довго згадувати їх.

ВЕДУЧА 1:

Наступна квітка є символом віри, надії і любові та цвіте в кожному куточку України. Не помітити її неможливо. Впізнайте її за загадкою:

Батька хату осява,
Струнка, байхова барва.
Щоб надія не в'яла,
Квітне роду берегиня ... (*мальва*).

МАЛЬВА – СИМВОЛ ЛЮБОВІ ДО РІДНОЇ ЗЕМЛІ

1 ДІВЧИНА - МАЛЬВА

А я от Мальва - квітка України,
Під кожною хатиною цвіту,
Моє ім'я підходить для дитини,
А от символіку я маю непросту.
Краса й холодність.
Це не точно дуже, -
Життя й дитинство в рідному краю!
У кого серце добре, небайдуже,
Хатину й Мальву згадує свою.
Де б він не був, куди б не гнала доля,
А квітка ця за ним услід біжить
В селі і в місті, навіть серед поля,
Бо квітка Мальва означає жить!

2 ДІВЧИНА - МАЛЬВА

Ранньою весною з-під землі з'являється зелене пагіння, за кілька ночей воно виростає вище призьби, привітно заглядає у вікна. На високих стеблах з'являються десятки бутонів, які в кінці весни зацвітають червоними, світло-рожевими, темно - пурпуровими квітами.

1 ДІВЧИНА - МАЛЬВА

Квітнуть мальви біля хати
І славить український рід.
Їх садить біля вікон мати,
Щоб берегли сім'ю від бід.

2 ДІВЧИНА - МАЛЬВА

Розквітла мальва - хати оберіг,
Розквітла мальва - подарунок неба,
Її суцвіттям вишитий рушник
Мені лишила мати після себе.
Стоїть красуня ніжна і струнка
Всім перехожим заглядає в очі,
І ворухнеться серце юнака,
І заспіває серденько дівоче.
А одцвітаючи не схилить голови,
Затисне квітку листям пожовтілим,
І восени невтомний вартовий
Розкидає насіння що є сили.

1 ДІВЧИНА - МАЛЬВА

Мальви садили попід хату, щоб збирали у себе місячне сяйво, бо місяць — це не завжди добрий чоловік і сіє бурю. Високі квіти, немов сторожа, хапали зло і відкидали вбік. Мальви... Сам Господь цю сторожу послав, щоб оберігати людину від біди.

2 ДІВЧИНА - МАЛЬВА

Мальву пускали на воду, як збиралися в далеку дорогу йти, на заробітки — аби не згубитись десь на чужині, додому вернутися. Попливе бистрою хвилею — уповні буде, зачепиться — краще сиди вдома.

1 ДІВЧИНА - МАЛЬВА

Мальва — це вершник, що проскакав невидимо для людських очей; коня в стайню в'яже, а сам би до хати хотів, та під віконечком застрягає.

2 ДІВЧИНА - МАЛЬВА

Мальви — очі-зоряниці, душі тих, що на цвинтар відійшли, та спокою не знайшли. Їх ніколи не зривали, з них не робили букетів. Насіннєві вузлички мальв клали за образами — на спокій роду, на благодать.

1 ДІВЧИНА - МАЛЬВА

Мальва - це квітка оберіг української оселі. Мальва – це символ найдорожчого, любові до рідної землі, до народу. Вони живлять спогади, зв'язують до купи родину, несуть її членам твердість, волю, характер. Не було села, а в ньому хати, де б не росли під вікнами мальви – прекрасні обереги нашої духовної спадщини. Всім, хто вирушав у далеку-далеку дорогу, ці квіти нагадували: там земля мила, де мати родила!

1 ДІВЧИНА - МАЛЬВА

Мальви, мальви, наче сонце-світ,
Мов любові молоді заграви,
Своїм жаром кригу розтопіль
У серцях байдужих і лукавих

Чи не найбільш поширеною і улюбленою в Україні здавна вважали рожу рожеву, або мальву.

Прийшла до нас мальва з Південної Азії, де її знали ще стародавні пелаги. Ця рослина поширена також по всьому Середземномор'ю і має понад півтори тисячі видів. Високі стебла, густо вкриті яскравими ніжними квітками та великими лапатими листками, живою стіною закривають майже кожен сільську хату. Безліч відтінків: від білого, рожевого до червоного й багряного, створює дивовижну веселку навколо оселі. Назва мальва – латинського походження. Назва рожа - пізнішого походження, вірогідно, запозичена з німецької мови. В Україні цю квітку ще називають калачиками за формою плодів, схожих на калачі.

2 ДІВЧИНА - МАЛЬВА

Мальви в Україні ростуть і в дикому стані, в лісах, лісосмугах, на узбіччях доріг. Вони мають білий або блідо-рожевий колір, іноді використовуються як кормові рослини. Відваром дикої мальви лікують бронхіти, кашлі, роблять примочки. З культурних мальв темного кольору робили природні барвники.

Мальви - рослини, що були одні з перших описані в літературі. Горацій згадував їх як компонент свого харчування, описуючи досить коротко: «Для мене харчем є маслини, цикорій та мальви»..

1 ДІВЧИНА – МАЛЬВА

Мальва посідає чільне місце в українській народній культурі та фольклорі; вона згадується в якості обов'язкового елемента українського побуту, також, і у творах багатьох поетів.

2 ДІВЧИНА - МАЛЬВА

Мальви

Понад дорогою одна, а то і дві,
Де купками, а де – коли рядками.
Ростуть і квітнуть мальви – вартові,
Пейзажі творять різнокольорами.

На зріст нівроку і стрункіш дівчат,
Заквітчані неначе наречені.
Милують око сотнями карат,
Неначе їх створив чарівний геній.

Так з року в рік, на протязі віків,

Вони в квіту лишаються без зміни.
Чарують розмаїттям кольорів,
Красуні мальви, квіти України

ВЕДУЧА 2: А ОСЬ ВАМ, ЩЕ ЗАГАДКА:

Сімсот соколят на одній подушці сплять.
Здогадалися? Звичайно це - **СОНЯШНИК**

1 ДІВЧИНА - СОНЯШНИК

Один із символів України - соняшник. Квітка сонця – це квітка нашої держави.

Краса соняшника, його поживні властивості додали слави «сонячній квітці» у нашому народі. Вона й мислиться, як незмінний і всюдисущий наш супутник, як окраса сільських обійсть, як бажаний і ласкавий зустрічний подорожній, як оберіг домашнього затишку.

2 ДІВЧИНА - СОНЯШНИК

Спершу соняшник був декоративною рослиною і тільки через 100 років відкрили його цінність як сільськогосподарської культури.

В Україні квітка з далекого континенту прижилася дуже швидко.

1 ДІВЧИНА - СОНЯШНИК

Для українців соняшник - один із образів Батьківщини, символ Сонця, праці й достатку, сили і добробуту, символ родючості та процвітання.

Він - чи не найсильніший серед квітів... Соняшник знайшов своє місце під Сонцем. І не міг не знайти, бо постійно орієнтується на небесне Світило - повертає за ним свою схожу на Сонце голову.

2 ДІВЧИНА - СОНЯШНИК

Своєю невибагливістю до цвітіння та росту соняшник відображає якщо не безпроблемність, то малопроблемність. Бо він не «мучиться» проблемами, що робити, куди йти - він іде за Сонцем...

Коли Сонце ховається за горизонтом на нічний спочинок, соняшник сумно опускає голову і згортає пелюстки своєї сонцесяйної корони.

Крім цього соняшник символізує Батьківщину: як соняшник повертає за Сонцем свою голову, так і людина думкою, словом і ділом звернена до своєї Вітчизни. Як Сонце для соняшника - єдиний і незамінний орієнтир, так і для людини Батьківщина - єдина і найвища цінність.

Рідна земле, мати всіх чудес,
Ти велична, щедра, неповторна.
Благодать приймаєш із небес,
Підставляєш сонцю своє лоно.
Скільки б не родила ти плодів,
Не раділа б синові чи донці –

Соняшник – то справді диво з див,
Квітка, зачарована на сонце.

ВЕДУЧА 2:

У закоханих квітка є – довіра,
Вона має сонце всередині.
В неї чисті, білі пелюсточки - свашки,
Про дівочу долю розповідь ...

1 ДІВЧИНА – РОМАШКА

За красу і корисність люди дуже полюбили ромашку. Ромашці довіряють, як довіряють Сонцю. Бо в неї є дуже важливий сонячний елемент - золота серцевина...

Ромашка - символ традиційного душевного, інтимного вибору за принципом «любить - не любить». І цьому вибору довіряється вже яке покоління закоханих!

2 ДІВЧИНА - РОМАШКА

РОМАШКА

На ромашці білій про любов питають:
Любить, чи не любить? Пелюстки зривають.
Не скуби ромашку, їй цвісти весною,
Говори з красою вічно мовчазною.

В ромашковім полі жайвори співають,
І росу пахучу ночі сповивають.
Скроплена дощами, вимита водою,
Це світилка чиста в косах молодії.

Від весни до літа і в порі осінній
Нею пахне купіль, нею пахне сіно.
І в морози зимні пелюстки ті самі
Змалював Художник у віконній рамі.

Бог її плекає і вітри голублять,
Як її полюбиш, то й тебе полюблять.
Не скуб'їть ромашку, не топч'їть ногами,
Це любові квітка у зеленім храмі.

(Ніна Воронюк)

1 ДІВЧИНА – РОМАШКА

Ромашка – ще її називають рум'янком або рум'янцем - символ доброти та ніжності.

Цю скромну і милу квітку вплітають у віночки, щоб дитина ніжною та здоровою була, бо ромашка не тільки прикрашає луги і поля, але і приносить здоров'я людям, лікує від різних хвороб. Вже наші предки використовували її в лікувальних та профілактичних цілях - при малярії та жовтянці; у вигляді купелі (при купанні немовляти), як засіб для покращення зору та слуху, і навіть як оберіг проти чарів.

2 ДІВЧИНА - РОМАШКА

Існує легенда про ромашку

У бідної жінки захворів син. Грошей на ліки в неї не було і вона ходила по степу і збирала всі рослини, які хто порадить.

Одного разу вона зустріла бабусю, яка несла в руках пучок білих пахучих квітів. Почувши про горе матері, бабуся простягла їй квіти: "Зроби з них відвар і напої синочка". "А як же зветься ці квіти?" - запитала жінка. "Як вилікується синок, то й назвеш їх ім'ям свого сина".

Хлопчика звали Романом, тож мати, напуваючи його відваром, промовляла: "Пий, синочку, ромашку і будеш здоровим!".

1 ДІВЧИНА – РОМАШКА

Наш народ любить ромашку тож і оспівав її у своїх творах як символ дівочої вроди, долі й вірності.

ВЕДУЧА 2:

Квіти — постійні супутники нашого життя. Вони яскріють на вишитих рушниках, скатертинах. Ними розмальовували стіни оселі, піч, посуд. Засушені квіти клали за образи як обереги, з них виготовляли різні напої, ліки, відвари. А щоб дитинка гарно росла, в колисочку ставили різні рослини - обереги: чебрець, м'яту, безсмертник, материнку. Вони зле з очей знімають, дитині сон оберігають.

ВЕДУЧА 1:

Щоб дитина була спокійна, добре спала, її потрібно купати перед сном. Дуже цікавим і символічним є ритуал першої купелі дитини. До купелі ставлять різні освячені рослини. У купіль дівчинки клали ромашку ("щоб рум'яна була"), калину ("щоб красна була"), любисток ("щоб люб'язна була"). У купіль хлопчика клали гілочку дуба ("щоб міцний був, як дуб"), барвінок ("щоб довго жив"), чорнобривці ("щоб був чорнобровий").

ВЕДУЧА 2:

Квіти на нашому національному одязі — плахті й корсетці — символізують доброту та щедрість душі. А мальви й кучерявий барвінок на рукавах сорочки оберігають людину від хвороби, злого ока.

СОРОЧКА - ОБЕРІГ

Вишивала мама синіми ниткам, —
зацвіли волошки буйно між житами.
Узяла матуся червоненьку нитку, —
запалали маки у пшениці влітку.

Оберіг - сорочку вишила для сина.
Візерунком стали символи України:
і верба, й калина, сонях біля хати.
Щастя для дитини вишивала мати.

Оберіг - сорочку вишила для сина.
Візерунком стали квіти України:
маки та волошки, мальви біля хати.
Долю для дитини вишивала мати.

Білими по білім вишивала ненька,
до ниток вплітала всю любов серденька.
Дрібно гаптувала росяні мережки,
щоб не заростали у дитинство стежки.

Шила-вишивала хрестики зелені, —
зашуміло листя на вербі й калині.
Золотилось сонце у розлогій кроні.
Вишивала долю, наче по долоні.

Оберіг - сорочку вишила для сина.
Візерунком стала рідна Україна.
Мамину турботу збереже сорочка,
захистять від лиха хрестиків рядочки.

(Леся Вознюк)

ВЕДУЧА 1:

Український віночок теж сплетений з квітів. Він — символ чистоти й молодості. Ще є у ньому чаклунська сила, що біль знімає, волосся береже.

Українські дівчата влітку ходили з непокритою головою, обвиваючи її стрічкою, а на свята одягали вінки. До віночка вплітали різноманітні квіти. В одному вінку їх могло бути до 12, і кожна щось символізувала.

ВЕДУЧА 1:

Ми часто забуваємо, що природа подарувала свої цілющі скарби людині навік. І ми повинні берегти їх, як своє життя.

Любіть свою землю, свій народ, свої традиції і станете справжніми людьми, гідними своєї країни.

ВЕДУЧА 2:

Любити природу — це значить берегти її
Люби природу не як символ
Душі своєї,
Люби природу не для себе,
Люби для неї.

ВЕДУЧА 1:

Квіти – це історія нашого народу.
Квіти – це наша природа.
Квіти - це ми.

Студенти виконують заключну пісню «Моя Україна»

Виростала я на Україні,
Виростала, де грона калини
Щовесни під вікном розквітали,
Білим цвітом мене забавляли.
Тут волошки в волосся вплітала,
Тут матусю сльозами прохала,
Щоб сорочку мені вишивала,

В нас колосяться жито, пшениця,
І тече тут джерельна водиця,
В нас найкращі у світі дівчата,
Люди щирі, душею багаті.
Приїжджайте до нас в Україну,
Тут завжди зустрічають гостинно,
Пісня лине від хати до хати,

Тут я вперше в житті покохала!

Приспів:

Це моя земля! Це моя країна!
Тут моя сім'я! Тут моя родина!
Це ліси, поля, гори й полонини,
Рідна ти моя Україна!

Бо у нас люди вміють співати!

Приспів.